

Bijlage 11.3

Oplegger Startdocument pilot VGME

Onderzoek VGME:

De inzet van de Vereniging Groninger Monument Eigenaren (VGME) was een onderzoek te doen naar de mogelijkheden om schadeherstel, versterking, onderhoud en duurzaamheidsmaatregelen in één keer te kunnen uitvoeren. De eigenaar kan bij één instantie terecht en krijgt één budget. Het ministerie van OCW heeft via de provincie budget beschikbaar gesteld voor dit onderzoek.

Het onderzoek, uitgevoerd door Pieter Siebinga, heeft geleid tot een lijvig rapport waarin alle betrokken organisaties en de verschillende processen worden beschreven. Dit rapport is op 18 juni jl. aan Mirjam Wulfse overhandigd.

Ambitie Erfgoedprogramma:

In het Erfgoedprogramma is de wenselijkheid van een integrale aanpak voor monumenten in het aardbevingsgebied regelmatig ter sprake gekomen. De ambitie van de VGME sluit aan bij de ambitie van het Erfgoedprogramma om eigenaren centraal te stellen. Wij zien dat eigenaren soms worstelen in veelheid van organisaties, processen en wettelijke procedures. Voor de eigenaar en het monument zelf is het beter als een pand in één keer wordt aangepakt. In de praktijk blijkt dit vaak erg lastig. Een model waarbij één partij de amnese doet, vervolgens voor de verschillende onderdelen (schade, restauratie, etc.) de kennis en financiële middelen ophaalt en dit in één keer en in begrijpelijke communicatie terugbrengt naar de eigenaar is een mogelijk scenario. De eigenaar kan zelf regie voeren of opdrachtgever zijn. Met dit model blijven de bestaande bevoegdheden, wetgeving en verantwoordelijkheden van eigenaar en overheid overeind. Een model waarbij bevoegdheden en verantwoordelijkheden (bijvoorbeeld voor versterking of subsidieverlening) moeten worden verlegd dan wel dat bestaande wettelijke kaders moeten worden aangepast is minder haalbaar.

Uitkomst onderzoek:

Conclusie is dat er bij de ondervraagde stakeholders in het aardbevingsdossier een breed draagvlak bestaat om een pilot uit te voeren waarin de werkprocessen van schade, versterking, onderhoud en restauratie en verduurzaming worden gecombineerd. Een andere belangrijke conclusie uit het rapport is dat met de voorgestelde gecombineerde aanpak voor een belangrijk deel de bezwaren van de leden van de VGME tegen de huidige gang van zaken wordt weggenomen.

De aanname is dat met de voorgestelde gecombineerde aanpak maximaal gebruikt gemaakt wordt van de koppelkansen. Belangrijk voor de VGME is dat de eigenaar de regie over zijn eigen pand kan voeren en gedurende het gehele proces ondersteund wordt door een restauratiearchitect. Dit betekent een kanteling van de huidige aanbodgerichte aanpak naar een meer vraaggerichte aanpak met daarin de eigenaar als opdrachtgever/regisseur. Daarbij denkt de VGME dat met de gecombineerde aanpak de eigenaren weer perspectief geboden kan worden. Het hebben van perspectief voor een eigenaar is een belangrijke voorwaarde en motivatie voor de instandhouding van erfgoed.

Volgende stap:

De volgende stap (zie schema) bestaat uit de voorbereiding en inrichting van de pilot. Hiervoor is bijgevoegd startdocument opgesteld. In dit startdocument zijn de doelen en randvoorwaarden van de pilot opgenomen. Het startdocument is tot stand gekomen in goed overleg tussen de VGME, de ministeries van BZK, EZK, OCW/RCE, de betrokken gemeenten en provincie Groningen. De pilot kent twee fases:

Fase 1: het maken van werkafspraken om de verschillende werkprocessen van schade, versterking, onderhoud en verduurzaming bij elkaar te brengen.

Fase 2: Het implementeren van de gemaakte afspraken en het eventueel bijstellen van de afspraken. Voor fase 1 wordt een kwartiermaker aangesteld.

Bijlage 11.3

De VGME is in gesprek met een Gronings bureau voor de uitvoering van fase 1 en werkt aan subsidieaanvraag. Deze subsidieaanvraag wordt ingediend bij de provincie. Het ministerie van OCW heeft budget beschikbaar gesteld aan de provincie om deze pilot mogelijk te maken.

Op 1 april wordt een startmoment georganiseerd. Dit moment wordt georganiseerd om de gezamenlijke verantwoordelijkheid te onderstrepen. Ook wordt dit moment benut voor de pers.

Besluit: Kennisnemen van het startdocument pilot VGME